

עשו לי מקדש ושכנתי בתוכם
Make Me a Sanctuary For Me to Dwell In

<p>Exodus 25: 1-2, 8 The LORD spoke to Moses, saying: 2 Tell the Israelite people to bring Me gifts; you shall accept gifts for Me from every person whose heart so moves him. 8 And let them make Me a sanctuary that I may dwell among them.</p>	<p>שמות כה: א-ב, ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ-לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבֹ תִקְחוּ אֶת-תְּרוּמָתִי: וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם:</p>
--	---

<p>Song of Songs 3:9 "King Solomon made himself a palanquin" (SoS 3:9). R. Azariah in the name of R. Judah ben Simon interpreted the verse as applying to the Tabernacle. "A palanquin" refers to the Tabernacle. Said R. Judah ben R. Ila'i: It is as if a king had a young daughter and before she grew up and reached maturity, he used to see her in the street and speak to her in public, in an alleyway or in a courtyard, but after she grew up and reached maturity, he said: "It is not becoming for my daughter that I should converse with her in public. Make her therefore a pavilion and when I need to converse with her, I will do so within the pavilion." So it is written: "When Israel was a child, then I loved him" (Hosea 1:1). In Egypt, the Israelites saw God in the open...At the Red Sea, they saw Him in the open...At Sinai they saw Him face to face and said, "All that the Lord has spoken will we do and obey" (Exodus 24:7) and they had become a whole nation, the Holy One Blessed be He said: "It is not becoming for My people that I should speak with them in the open. Let them therefore make for Me a Tabernacle and</p>	<p>שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ג א אפריון עשה לו, ר' עזריה בשם ר' יהודה בר' סימון פתר קרייה במשכן, אפריון זה משכן, אמר ר' יהודה ברבי אלעאי למלך שהיתה לו בת קטנה, עד שלא הגדילה ובאת לידי סימנים היה רואה אותה בשוק ומדבר עמה בפרהסיא במבוי ובחצר, כיון שהגדילה ובאת לידי סימנים אמר המלך אין שבחה של בתי שאהא מדבר עמה בפרהסיא, אלא עשו לה פפליון וכשאהיה צריך לדבר עמה אדבר עמה מתוך הפפליון כך כתיב (הושע י"א) כי נער ישראל ואהבהו, במצרים ראו אותו בפרהסיא שנא' (שמות י"ב) ועבר ה' לנגוף את מצרים, בים ראו אותו בפרהסיא שנאמר (שם /שמות/ י"ד) וירא ישראל את היד הגדולה, והיו העוללים מראים אותו באצבען ואומרים (שם /שמות/ ט"ו) זה אלי ואנוהו, בסיני ראו אותו פנים בפנים שנאמר (דברים ל"ג) ויאמר ה' מסיני בא וגו', כיון שעמדו ישראל על הר סיני וקבלו את התורה ואמרו (שמות כ"ד) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, נעשה לו אומה שלימה, אמר הקדוש ברוך הוא אין שבחן של בני שאהיה מדבר עמם בפרהסיא אלא יעשו לי משכן, וכשאני צריך לדבר עמהם אהיה מדבר עמהם מתוך המשכן הה"ד (שם /שמות/ ל"ד) ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו...</p>
--	---

<p>whenever I need to speak with them, I shall speak with them from the midst of the Tabernacle.” And so it says, “But when Moshe went in before the Lord that He might speak with Him...”</p>	
--	--

<p>Exodus Rabbah 33:1 “And this is the offering you shall take” as it is written “For I give you good doctrine, forsake not my Torah”....God however said to Israel: “I have sold you my Torah but with it as it were I have also been sold,” as it says, “that they take me for an offering” (Exodus 25:2). It can be compared to a king whose only daughter married another king. When he wished to return to this country and take his wife with him, he said to him: “My daughter whose hand I have given you, is my only child. I cannot part from her, neither can I say to you, “Do not take her” , for she is now your wife. This favor however, I would request of you: wherever you go to live, have a chamber ready for me that I may dwell with you, for I cannot leave my daughter.” Thus God said to Israel: “I have given you a Torah from which I cannot part and I also cannot tell you not to take it; but this I would request: wherever you go, make for Me a house wherein I may live, as it says (Exodus 22:8, ‘And let them make Me a sanctuary, that I may dwell among them.”</p>	<p>שמות רבה (וילנא) פרשת תרומה פרשה לג סימן א א [כה, ב] ויקחו לי תרומה, הה"ד (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורתִי אל תעזבו, ...הקדוש ברוך הוא לישראל מכרתי לכם תורתִי כביכול נמכרתי עמה שנאמר ויקחו לי תרומה, משל למלך שהיה לו בת יחידה בא אחד מן המלכים ונטלה ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו אמר לו בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תטלה איני יכול לפי שהיא אשתך אלא זו טובה עשה לי שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם שאיני יכול להניח את בתי, כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל נתתי לכם את התורה לפרוש הימנה איני יכול, לומר לכם אל תטלוה איני יכול אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו שנאמר ועשו לי מקדש.</p>
--	---

<p>Leviticus Rabbah 30:13 I said to them “And you shall take for me an offering so that I may dwell with you and you shall make me a Mikdash” It is as if to say that the Holy One Blessed be He said, “take Me and I will dwell among you.” It is not written “take an offering” but rather “Take me – it is Me that you are taking.”</p>	<p>ויקרא רבה (וילנא) פרשת אמור פרשה ל סימן יג אמרתי לכם (שמות כה) ויקחו לי תרומה בשביל שאדור ביניכם (שם /שמות כ"ה/) ועשו לי מקדש כביכול אמר הקדוש ברוך הוא קחו אותי ואדור ביניכם, ויקחו תרומה אינו אומר אלא ויקחו לי אותי אתם לוקחים</p>
--	---

Umberto Cassuto:

We must realize that the children of Israel, after they had been privileged to witness the Revelation of God on Mount Sinai, were about to journey from there and thus draw away from the site of theophany. So long as they were encamped in the place, they were conscious of

God's nearness; but once they set out on their journey, it seemed to them as though the link had been broken, unless there were in their midst a tangible symbol of God's presence among them. It was the function of the Tabernacle to serve as such a symbol. Not without reason therefore, does this section come immediately after the section that describes the making of the Covenant at Mt. Sinai.

The nexus between Israel and the Tabernacle is a perpetual extension of the bond that was forged at Sinai between the people and their God...This is...the significance of the clear parallelism between the last sentences of the preceding section describing how the Divine Presence dwelt upon Mt. Sinai and the closing passage of our Book, which depicts in like terms how the Divine presence abode in the Tabernacle...The very design of the Tabernacle was able to inspire the people with the confident feeling that the Lord was present in their midst.